

Åpningstale til Landsmøte i Norges Frivilligsentraler 2026 fra Bente Estil, leder i Stortingets familie- og kulturkomité

Kjære landsmøte,
kjære alle dere som hver dag får frivilligheten til å fungere i hele Norge,
Velkommen til landsmøtet i Norges frivilligsentraler.

Det er veldig fint å få åpne dette landsmøtet, for dette er også en anledning til å heie litt ekstra på dere. Dere som bruker tid, hjerte og engasjement på å skape fellesskap, aktivitet og trygghet – der folk faktisk lever livene sine.

Frivilligheten er rett og slett limet i samfunnet vårt. Fra idrettslag og korps, via beredskap og omsorg, til møteplasser som gjør at folk blir sett. Uten frivilligheten ville Norge vært et fattigere land.

Ikke først og fremst økonomisk – men sosialt, kulturelt og menneskelig.

Mange tenker nok på frivillighet som dugnad. Som vaffelsteking på sidelinja på fotballkampen, parkeringsvakt på til det lokale friluftspillet, eller spørsmålet som alltid kommer litt for sent: «Kan du stå en time til?»

Men frivillighet er så mye mer enn det.

Det handler om å bygge broer mellom mennesker. Om å skape møteplasser der det er lov å komme akkurat som man er. Det handler om mestring, tilhørighet og mening.

I en tid der mange opplever press, ensomhet og utenforskap, er frivilligheten et av våre viktigste verktøy.

Og det er her dere, frivilligsentralene – over hele landet – gjør en helt avgjørende jobb.

Jeg har besøkt en del Frivilligsentraler, men vi gjerne bruke et veldig lokalt eksempel, mitt besøk på Namsskogan Frivilligsentral på Brekkvasselv i vinter (sjøl med litt dårlig stemme)

Der møtes over 20 personer hver uke. De prater sammen. De drikker kaffe. De spiser sammen.

Og – ikke minst – de driver med pilkasting, der vinner kåres hver eneste uke.

Og jeg kan vel si såpass at konkurranseinstinktet lever svært godt i frivilligheten i Namsskogan, og jeg kjente vel godt på den selv også da jeg så klart måtte delta i konkurransen.

Det som skjer på Brekkvasselv – og på frivilligsentraler over hele landet – er ABC for god psykisk helse i praksis:

Gjør noe aktivt.

Gjør noe sammen.

Gjør noe meningsfylt.

Alle jeg møtte der, kunne krysse av på alle tre. Det er forebygging, folkehelse og livskvalitet – helt uten store ord.

Men frivillighet kommer ikke av seg selv. Den trenger gode og trygge rammer.

Derfor vil jeg være tydelig:

Satsingen på frivilligsentralene er på et rekordhøyt nivå.

I statsbudsjettet for 2026 er det bevilget 280,2 millioner kroner til frivilligsentralene. Aldri før har det vært gitt så mye. De siste fire årene har satsingen økt med 68 millioner kroner

Det viser at frivilligsentralene prioriteres. Og det er det god grunn til.

Samtidig vet vi at mange har merket at tilskuddet per sentral går noe ned i år.

Bakgrunnen for det, er egentlig en veldig positiv utvikling:

At antallet frivilligsentraler har økt kraftig.

Fra 483 sentraler i 2022 til 589 sentraler i 2026. Bare siden i fjor er det kommet 33 nye sentraler.

Når flere deler på totalbeløpet, blir tilskuddet per sentral noe lavere.

Det er ikke fordi frivilligheten har blitt mindre viktig – men fordi flere lokalsamfunn ønsker, trenger og etablerer frivilligsentraler. Og det er et tydelig tegn på betydningen dere har.

Vi er opptatt av at frivilligsentralene skal ha forutsigbare og gode rammer også framover.

Derfor er jeg glad for at regjeringen nå har bedt Lotteri- og stiftelsestilsynet om å evaluere regelverket for tilskudd til frivilligsentralene. Målet er å sikre at ordningen fungerer etter hensikten, bidrar til målene som er satt – og fanger opp eventuelle utilsiktede virkninger.

Denne evalueringen skal gi et godt grunnlag for å vurdere om det er behov for endringer i forskriften, slik at ordningen blir så treffsikker og rettferdig som mulig.

Et annet helt avgjørende virkemiddel for frivilligheten er momskompensasjon.

I 2025 ble det for femte år på rad gitt full momskompensasjon.

Det betyr at frivilligheten får bruke mer penger på aktivitet – og mindre på avgifter. Det styrker handlingsrommet, sikrer mangfoldet og gjør at frivilligheten ikke kommer dårligere ut enn kommersielle. I 2025 mottok 110 Frivilligsentraler i overkant av 13,8 millioner i momskompensasjon.

Det gir konkrete resultater – i lokalsamfunn over hele landet.

Til slutt vil jeg si dette:

Innsatsen dere legger ned, betyr mer enn dere kanskje selv ser i hverdagen.

Det kan være avgjørende for om en liten gutt eller jente får en god opplevelse i idrettslaget. Om en nabo finner veien til frivilligsentralen. Eller om en ny innbygger føler seg velkommen – enten det er i byen eller bygda.

Frivillighet er ikke bare noe andre driver med. Det er noe som angår oss alle – og som gjør livene våre rikere.

Jeg ønsker dere et godt landsmøte, med gode diskusjoner, nye ideer – og litt tid til å heie på hverandre.

Tusen takk – og lykke til med landsmøtet.